

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ ПОДАТКОВОЇ ТА МИТНОЇ СИСТЕМ УКРАЇНИ

Правильна побудова податкової системи є одною з головних умов ефективного функціонування економіки та фінансів зокрема. Податкову систему часто трактують як сукупність податків, зборів та інших платежів в країні, які доповнюють один одного і мають різні спрямування, а саме: в бюджет, позабюджетні і галузеві фонди.

На нашу думку, податки та збори в Україні відповідають світовим стандартам, проте основними недоліками діючої системи оподаткування є нерівномірність розподілу податкового навантаження, пригнічення податковою системою економічного зростання та інвестиційної активності, велика кількість нормативно-правових актів, якими мають володіти і платники, і працівники податкових органів, багато неефективних податків, неврегульованість правових гарантій для учасників оподаткування.

Податки мають три основні властивості: фіскальну – забезпечує наповнення бюджету для задоволення суспільних потреб і визначає суспільну роль податкової системи; розподільчу – за допомогою неї здійснюється перерозподіл виробленого валового внутрішнього продукту між державою і платниками податків; регулюючу – характеризується рухом податків, податкових платежів і зборів від платників до державного бюджету і зменшення суми оподаткування об'єкта за допомогою пільг.

Податки відіграють важливу роль в регулюванні фінансів. Держава використовує їх для врегулювання соціально-економічного життя суспільства, що є складним завданням.

Під час формування цілей податкової політики потрібно виходити з функцій податків, оскільки вони виражають їх особливості і призначення. Визначимо три основні цілі податкової політики: 1. Фінансова ціль полягає у забезпеченні потреб у фінансових ресурсах, яких буде вдосталь для проведення економічної і соціальної політики держави, виконання органами влади їх основних функцій. Станом на 31.12.2015 частка зведеного бюджету становить 78% (496 638 млн грн) від загальної суми надходжень; 2. Економічна ціль полягає в досягненні економічного розвитку України та її регіонів за допомогою використання спеціальних податкових режимів, співвідношення прямих і непрямих податків; 3. Соціальна ціль за допомогою оподаткування передбачає встановлення податкових вилучень і врегулювання (згладжування) нерівності співвідношення прямих і непрямих податків в доходах населення.

Роль Державної фіскальної служби України (ДФСУ) полягає в реалізації державної податкової політики та політики у сфері державної митної справи, державної політики у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування податкового, митного законодавства, здійснення в межах повноважень, передбачених законом, контролю за надходженням до бюджетів та державних цільових фондів податків і зборів, митних та інших платежів [1].

Для удосконалення функціонування податкової системи потрібно досягти підвищення ефективності діяльності органів ДФС. Сприятиме цьому процесу удосконалення автоматизації обробки інформаційних потоків за рахунок підвищення якості бухгалтерського обліку, отримання даних і аналіз динаміки про надходження податкових платежів до бюджету, зменшення паперового документообігу; оптимізація організаційної структури управління за рахунок модернізації ДФС; покращення ефективності сплати податків і зборів до бюджету шляхом боротьби з ухиленням від виплати податків і збільшення податкових соціальних пільг.

Окрім механізмів податкової системи, в Україні функціонує митна система, яка також регулює економічний розвиток держави та економічну безпеку.

Державна митна служба України забезпечує реалізацію державної політики у сфері державної митної справи, в порядку, визначеному законодавством. Митні пости створюються у

населених пунктах, на залізничних станціях, в аеропортах, морських і річкових портах та інших об'єктах, розташованих у зоні діяльності митниці [2].

Органи митниці в межах покладених на них функцій можуть виконувати дізнання з порушення митних правил, накладати стягнення відповідно до чинного законодавства.

На нашу думку, взаємодію податкової і митної систем України можна посилити шляхом проведення спільних перевірок об'єктів зовнішньоекономічної діяльності, обміну інформації щодо операцій експорту і імпорту, запобігання порушенню податкового законодавства. Ці пункти на практиці виконуються лише умовно через відсутність єдиної бази даних, тому було б актуальним вдосконалити механізм обміну інформацією між податковою і митною системами.

Отже, з вищесказаного можемо зробити висновок, що податкова та митна системи України є дуже важливими не тільки для наповнення державної казни, а й для регулювання соціально-економічних процесів у їх взаємодії та взаємозв'язку.

Література:

1. Основні завдання і функції Державної фіскальної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/pro-sfs-ukraini/zavdannya--funksii/>

2. Митний кодекс України : Закон України № 4495-VI від 13.03.2012 // Відомості ВР України. – 2012. – № 44-48. – С. 552.

Володимир ФРИДЕЛЬ

*ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»*

ФІНАНСОВО-БАНКІВСЬКІ СПОСОБИ АКТИВІЗАЦІЇ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Вітчизняні потреби в енергозберігаючих технологіях зумовлені не лише тенденціями сучасної економіки та застарілим обладнанням, а й світовими вимогами. Повноцінне входження України в Європейський союз потребує дотримання багатьох вимог енергоефективності. Для прикладу, у грудні 2005 року ЄС директивно зобов'язав усі країни альянсу розробити національні плани дій з підвищення енергоефективності, відповідно до яких з 2008 до 2017 рр. кожна з 27 країн ЄС повинна щорічно досягати щонайменше 1% економії електроенергії. Енергоємність ВВП в Україні у перерахунку на умовне паливо (показник нафтового еквіваленту) складає 0,98 кг н.е./1 дол. США. В Європейському союзі цей показник в середньому складає 0,27; Німеччині - 0,25; Японії – 0,20; Польщі – 0,47; Росії – 0,90.

В Україні існує ряд нормативних актів, котрі спрямовані на підвищення ефективності використання енергетичних ресурсів («Комплексна державна програма енергозбереження», «Державна цільова економічна програма енергоефективності»), функціонує Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України. Позитивні зміни в даному секторі вітчизняної економіки звісно ж відбуваються, втім вкрай повільно та нерішуче.

Суттєве покращення такої проблемної ситуації можливе за рахунок стимулювання фінансово-банківського капіталу в оновлення енергетичних технологій, що використовують вітчизняні підприємства. В Україні вже діють кредитні програми (УкрЕксімБанк, Ощадбанк, УкрГазБанк). Водночас, на практиці такі позики практично не видаються через складний процес отримання кредиту та низьку платоспроможність позичальників. Фізичні особи не мають належних гарантій повернення коштів, а юридичні – капітальних вкладень чи адекватної застави.

В такій ситуації, звертаємо увагу на лізингові операції. Окрім традиційних способів використання виробничої функції лізингу (передачі обладнання в лізинг для оновлення виробництва), ми пропонуємо використовувати фінансові контракти енергозбереження на